

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Філософський факультет

Кафедра політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
філософського факультету

Дмитро НЕЛЦА

(Handwritten signature)

« 31 » 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціально-політичні студії

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітньої програми
вид дисципліни

12 Інформаційні технології
125 Кібербезпека
Перший (бакалаврський)
Кібербезпека
обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	V
Кількість кредитів ECTS	2
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Телешун Ярослав Сергійович, кандидат політичних наук, асистент кафедри політології

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.

Київ 2022

Розробник: *Телешун Ярослав Сергійович*, кандидат політичних наук, асистент кафедри політології

Затверджено на засіданні кафедри політології
Протокол № 1 від «26» 09 2022 р.

Завідувача кафедри
політології
«26» 09 2022 р.

 Олег БАТРИМЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету
Протокол № 2 від «31» 09 2022 р.

Голова НМК
«31» 09 2022 р.

 Ірина МАСЛІКОВА

Схвалено науково-методичною комісією факультету інформаційних технологій
Протокол № 1 від «5» 09 2022 р.

 Г. Красовська

Вступ

1. Метою дисципліни формування у студентів уявлення про функціонування та розвиток сучасного суспільства, специфіку соціологічного і політологічного пізнання проблем і тенденцій суспільного розвитку, політики і влади, взаємодію людини з різними інституціями, особливості сучасного українського політичного процесу у порівняльному контексті.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни

До початку вивчення цього курсу студенти повинні:

мати узагальнені **знання** про процеси та явища суспільного буття, про філософські, культурні, політико-правові та соціально-економічні основи життя суспільства;

вміти збирати та аналізувати інформацію щодо подій, процесів та явищ соціально-політичного життя суспільства;

володіти елементарними навичками використання інформаційних джерел; наукового дослідження та управління інформацією.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «*Соціально-політичні студії*» спрямована на розкриття особливостей соціологічного і політологічного знання про суспільство, моделей соціального порядку і взаємодій, базових вимірів та проблем сучасного суспільства, логіки його розвитку, соціально-культурних і політично-культурних характеристик і тенденцій розвитку сучасного українського суспільства. Під час вивчення дисципліни увага зосереджується на вимірах цінностей, ідентичності, нерівностей, соціальної солідарності і конфліктів, соціальних відносин в системах зайнятості і політики, історії політичної думки, питанням влади, режимів у політиці, політичним системам суспільства та державі, громадянському суспільству, демократії, партіям та партійним системам, виборам, світовій політиці тощо.

4. Завдання (навчальні цілі) – сформувати у студентів цілісну систему знань про сучасні дослідження в політичній науці, основну проблематику, дослідницькі підходи та методології вивчення сучасних політичних процесів. В результаті навчання студенти мають не лише продемонструвати масив теоретичних знань, але й використовувати їх у своїх самостійних дослідженнях політичних процесів, вмюючи надавати неупереджену експертну оцінку дослідженим явищам та процесам внутрішньої та зовнішньої політики.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми за професійним спрямуванням.

ЗК 6. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК 1. Здатність застосовувати законодавчу та нормативноправову базу, а також державні та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі інформаційної та кібербезпеки.

ФК 2. Здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних методів і моделей інформаційної безпеки та кібербезпеки.

ФК 4. Здатність забезпечувати неперервність бізнесу згідно встановленої політики інформаційної та кібербезпеки.

ФК 7. Здатність забезпечувати функціонування комплексних систем захисту інформації (комплекси нормативно-правових, організаційних та технічних засобів і методів, процедур, практичних прийомів та ін.).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумкові й оцінці з дисциплін и
Код	Результат навчання			
Знати:				
1.1	сутність основних соціальних і політичних явищ, які є предметом соціологічних та політологічних студій	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, конспект першоджерел, завдання для самостійної роботи	20
1.2	закономірності соціального та політичного життя, соціальних та політичних відносин і процесів, сучасні моделі соціального і політичного порядку	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи	15
Вміти:				
2.1	аналізувати соціальні і політичні явища, критично оцінювати їх, коли вони представлені в ЗМІ та в соціальних інтернет-мережах, надавати їм інтерпретації з позицій сучасного соціологічного та політологічного знання	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи	10
2.2	знаходити пояснення проблемам соціальної, громадсько-політичної та професійної діяльності в закономірностях функціонування суспільства, політики і влади	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи	10
2.3	аналізувати процеси у внутрішньому та міжнародному соціально-політичному житті, визначати та розкривати сутність актуальних соціальних і політичних проблем, конфліктів сучасного суспільства, їх умови і чинники виникнення та врегулювання	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи, контрольна робота	15
Комунікація:				
3.1	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої соціально-політичної літератури	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи,	5
3.2	представляти результати проведених досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи	5
	вести полеміку стосовно	Семінарське	Участь в дискусії на	5

3.3	актуальних соціально-політичних проблем внутрішнього та міжнародного життя	заняття	семінарському заняття	
	Автономність та відповідальність			
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із соціально-політичних досліджень, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, конспект першоджерел, завдання для самостійної роботи, контрольна робота	10
4.2	нести відповідальність за достовірність інформації, яка повідомляється під час семінарських занять та використовується при написанні самостійних робіт	Семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, завдання для самостійної роботи	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)									
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2
ПРН 1. Застосовувати знання державної та іноземних мов з метою забезпечення ефективності професійної комунікації	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

7. Схема формування оцінки

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.2), що складає 35% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.3); (комунікація 3.1-3.2); (автономність та відповідальність 4.1-4.2), що складає 70% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

- Усна доповідь: РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 26-35 балів;
- Доповнення /участь у дискусії: : РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 5-15 балів;
- Самостійна робота: (конспект першоджерел): РН 1.1, 4.1 – 5-15 балів;
- Самостійна робота: (аналітичне завдання, презентація проекту): РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 12-20 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка за семестр складається із балів, отриманих за аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах) та за самостійні роботи (робота з текстами, дослідження цінностей, написання тексту рекомендацій). Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 80 балів
- в мінімальному вимірі 48 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкова контрольна робота в письмовій формі – РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 12-20 балів.

Підсумкове оцінювання у формі заліку:

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критичний мінімум – 60 балів, для одержання заліку необхідно обов'язково відпрацювати пропущені теми в письмовій формі та здати/надіслати електронною поштою викладачу, що проводить семінарські заняття.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 36, максимум 60 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 бали	Max – 80 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	До тем: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 протягом семестру, згідно з графіком навчальних занять. У разі відсутності студента на занятті теми необхідно відпрацювати в письмовому вигляді	Min – 26	Max – 35
Доповнення, участь в дискусіях	До теми: 2,4,6,7,8 протягом семестру, згідно з графіком навчальних занять.	Min – 5	Max – 15
Самостійна робота	До теми 1: Самостійна робота з текстами – конспект 5 текстів.	Min – 5	Max – 10
	До теми 11: Проведення мікродослідження щодо політичної культури (знайомство з методологією, проведення самостійного опитування, узагальнення та інтерпретація результатів, презентація отриманих результатів).	Min – 12	Max – 20
Підсумкова контрольна робота	До тем 1-12	Min – 12	Max – 20
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь:

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи

обов'язкову та додаткову літературу;

4 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності;

2 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді.

Доповнення / участь в дискусіях:

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

2 бали – доповнення змістовне

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

2. Самостійна робота (конспект першоджерел):

2 бали – студент опрацював необхідний текст із цитуванням та відповідними власними зауваженнями та поясненнями;

1 бал – студент законспектував текст без цитувань та пояснень.

3. Самостійна робота:

10-9 балів – студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження

8-6 балів – студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності

5-4 балів – в цілому володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну літературу, робота містить суттєві неточності

3-0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

4. Самостійна робота (дослідження цінностей) та підсумкова контрольна робота:

20-16 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження / підсумкової контрольної роботи

15-11 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / підсумкової контрольної роботи. Допускаються несуттєві неточності

10-6 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

Шкала відповідності

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Тема	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самост. робота
1	Політика як суспільне явище	1		2
2	Влада в політичному житті суспільства	2	1	3
3	Держава як основний інститут політичної системи		1	3
4	Правова соціальна держава та громадянське суспільство		1	4
5	Політичні режими		1	4
6	Демократія в політичному житті суспільства		1	4
7	Політичні партії та партійні системи	2	1	4
8	Громадсько-політичні об'єднання	1	1	2
9	Вибори та виборчі системи	2		4
10	Політичні еліти та політичне лідерство		1	2
11	Політична культура та політична свідомість		1	2
12	Світова політика та геополітика			6
	Підсумкова контрольна робота		1	
	Всього	8	10	40

Загальний обсяг 60 год., в тому числі:

Лекцій – 8 год.

Семінарів – 10 год.

Консультацій — 2 год.

Самостійна робота – 40 год.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бабкіна О.В. Методологія пізнання політико-правової дійсності. Правова політологія. Академічний курс: підручник/авт. кол.: за ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2021. С. 94-116.
2. Правова політологія. Академічний курс: підручник /авт. кол.; за ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2021. 480 с.
3. Політологія: відповіді на питання екзаменаційних білетів. Навчальний посібник. / За ред. Цвиха В.Ф. – К.: Знання, 2012 – 374 с.
4. Політологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. / За ред. Цвиха В.Ф., Батрименка О.В. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2010 – 671 с.
5. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки). Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.
6. Рудич Ф. Політологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Вид. 3-тє, перероб., доп. – К.: Либідь, 2009. – 480с.
7. Політологія: Підручник / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: ВЦ «Академія», 2008. – 568 с.
8. Політологія. Навчально-методичний комплекс. / За ред. Кирилюка Ф.М. – К., 2004.
9. Політологія. Підручник. / За ред. Кулагіна Ю.І., Полуріза В.І. – К., 2002.

Додаткова:

10. Політичні партії у виборах: Теорія та практика виборчої кампанії: Навч.-метод. посіб. / Шведа Ю.Р. — К., 2012. — 373 с.

11. Махнач В.Л. Політика. Основні поняття (Словарь-справочник), – Олмамедиагрупп, 2009. – 288 с.
12. Наука. Влада. Політика / НАНУ; Ін-т політичних і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса; [редкол.: М.І. Михальченко, О.С. Онищенко, Ю.А. Левенець та ін.]. – Київ: Знання України, 2008. – 240с.
13. Прикладна політологія. Навчальний посібник / За ред. Горбатенка В.П. – К. : Академія, 2008. – 472 с.
14. Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку / За заг.ред. Ф.М.Рудича. – К.: Парламентське вид-во, 2006. – 412 с.
15. Демократія: Антологія / Упорядник О.Проценко. – К.: 2005. – XXVIII–1108 с. – „(Політичні цінності – Вип.1)”.
16. Короткий оксфордський політичний словник / Пер. з англ.; за ред. І.Макліна, А.Макмілана. – К.: Вид-во “Основи”, 2005. – 789 с.
17. Політологічний енциклопедичний словник / В.Б. Авер’янов, І.В. Алексєнко, С.С. Андрєєв та ін.; В.П. Горбатенко (упоряд.), Ю.С. Шемшученко та ін. – К., 2004. – 428 с.
18. Кирилюк Ф.М. Політологія Нової доби. – К., Академія, 2003.
19. Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера / Є.Причепій (ред.). – К.: Тандем, 2002.
20. Кирилюк Ф.М. Історія політології. Підручник. – К., Академія, 2001.
21. Коппель О.А., Пархомчук О.Ст. Міжнародні системи. Світова політика: Навчальний посібник. – К. : ФАДА, ЛТД, 2001.
22. Енциклопедія політичної думки / За ред. Д.Міллера. Пер. з англ. – К.: Дух і Літера. 2000. – 472 с.
23. Catlin G. E. G. The Science and Method of Politics / G. E. G. Catlin. – London : Taylor & Francis Group, 2019. – 374 p.
24. Lasswell H. Power and Personality / D. Harold Lasswell With a New Introduction by Peter de Leon. – New Jersey, 2009. – 278 p.
25. Blau P. Exchange and Power in Social Life: with a New Introduction by Author / P. Blau. – New Brunswick, New Jersey. 2004. – 362 p.
26. Dahl R. A. Further Reflections on “The Elitist Theory of Democracy” // Power:Critical Concepts / Ed. by J. Scott. Vol. III. London: Routledge, 1994. P. 285–299.
27. Noah E. Friedkin A Formal Theory of Social Power / N.E. Friedkin // Power: Critical Concepts; [edited by John Scott]. – London: Routledge, 1994. – P. 327–348.
28. Foucault M. The subject and Power / M. Foucault // Power: Critical Concepts; [edited by John Scott]. – London: Routledge, 1994. – P. 218–234.
29. Dahl R. A. After the Revolution? 2nd ed. New Haven: Yale University Press, 1990.
30. Wartenberg T.E. The Forms of Power: From Domination to Transformation / T.E. Wartenberg. – Philadelphia: Temple University Press, 1990. – 253 p.
31. Jurgen Habermas in Society and Politics: A reader / edited by Steven Seidman. – Boston : Beacon Press, 1989. – 324 p.
32. Ball T. Transforming political discourse: political theory and critical conceptual history. Oxford: Blackwell, 1988.
33. Wrong D. Power: Its forms, bases, and uses. Oxford: Basil Blackwell, 1988.
34. Galbraith J. K. The Anatomy of Power / J. K. Galbraith. – Boston :Houghton Mifflin Company, 1983. – 206 p.
35. Emmett D. The Concept of “Power” / D. Emmett // Power. – New York: Athertom Press, 1971. – P. 78–103.
36. Blau P. Differentiation of power // Political power: A reader in theory and research / Ed. by R.Bell, D.V.Edwards, R.Harrison. New York: Free Press, 1969.
37. Wrong D. Some Problems in Defining. – “American Journal Sociology”, 1968, Vol. 73, №6, P. 674–681.

38. Bachrach P., Baratz M.S. The Two Faces of Power / P. Bachrach, M.S. Baratz // American Political Science Review. – 1962, № 56. – P. 947–952.
39. Dahl R. A. Who Governs: Democracy and Power in an American City. New Haven: Yale University Press, 1961.
40. Dahl R. A. A Critique of the Ruling Elite Model // American Political Science Review. 1958. Vol. 52. No. 2. P. 463–469.
41. Dahl R. A. A Preface to Democratic Theory. Chicago: Chicago University Press, 1956.
42. Dahl R. A. Lindblom C .E. Politics, Economics, and Welfare: Planning and Politico-Economic Systems Resolved into Basic Social Processes. New York: Harper Torchbooks, 1953.
43. Lasswell H. Power and Personality. N.Y., 1948. – P. 228–231.
44. Acton J. The History of Freedom in Antiquity / The History of Freedom and other Essays. – London, 1902.